

Ugotavljanje prisotnosti hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) na območjih Natura 2000 v letu 2018

končno poročilo

Miklavž na Dravskem polju
junij 2018

Ugotavljanje prisotnosti hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) na območjih Natura 2000 v letu 2018

končno poročilo

Naročnik:

Ministrstvo za okolje in prostor
Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana

Izvajalec:

Center za kartografijo favne in flore
Antoličičeva 1
SI-2204 Miklavž na Dravskem polju

Vodja projekta: Barbara Zakšek, univ. dipl. biol.

Datum:
11. 6. 2018

Center za kartografijo favne in flore

Direktor
Marijan Govedič, univ. dipl. biol.

SEZNAM DELOVNE SKUPINE

Center za kartografijo favne in flore Antoličičeva 1, SI-2204 Miklavž na Dravskem polju

Barbara Zakšek, univ. dipl. biol. – terensko delo, poročilo

Nika Kogovšek, univ. dipl. biol. – terensko delo, poročilo

Ali Šalamun, univ. dipl. biol. – terensko delo, poročilo

Marijan Govedič, univ. dipl. biol. – terensko delo, poročilo

Pri terenskem delu sta sodelovala še:

Teja Bizjak Govedič

Luka Šparl

Priporočen način citiranja:

Zakšek, B., N. Kogovšek, A. Šalamun, M. Govedič, 2018. *Ugotavljanje prisotnosti hromega volnoritca (Eriogaster catax) na območjih Natura 2000 v letu 2018*. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 23 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana].

Sestavni del poročila je CD s poročilom v pdf obliki ter digitalnimi podatki v ESRI Shape (shp) obliki.

KAZALO

KAZALO SLIK.....	5
KAZALO TABEL	5
1. UVOD.....	6
2. METODE DELA	7
3. REZULTATI IN DISKUSIJA	8
3.1 Dolina Vipave (SI3000226)	12
3.2 Trnovski gozd – Nanos (SI3000255)	12
3.3 Drava (SI3000220).....	13
3.4 Goričko (SI3000221)	14
3.5 Goriška Brda (SI3000290).....	16
3.6 Javorniki - Snežnik (SI3000231)	16
3.7 Mura (SI3000215)	17
3.8 Sava – Medvode – Kresnice (SI3000262)	18
3.9 Slovenska Istra (SI3000212)	19
3.10 Vrbina (SI3000234)	20
3.11 Predlog razširitve omrežja Natura 2000	21
4. VIRI	23

KAZALO SLIK

Slika 1: Natura 2000 območja v katerih smo popisovali hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v letu 2018.	7
Slika 2: Natura 2000 območja v katerih smo popisovali hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) in najdena gnezda gosenic v letu 2018.	9
Slika 3: Najdena gnezda gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v Natura 2000 območju Dolina Vipave in Trnovski gozd – Nanos v letu 2018.	12
Slika 4: Najdeno gnezdo gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v Natura 2000 območju Drava v letu 2018.	13
Slika 5: Najdena gnezdo gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v Natura 2000 območju Goričko v okolici Šalovskega brega in Krplivnika v letu 2018.	14
Slika 6: Najdeno gnezdo gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v Natura 2000 območju Goričko v okolici Križevcev v letu 2018.	15
Slika 7: Najdena gnezda gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v Natura 2000 območju Goričko v okolici Čepincev v letu 2018.	15
Slika 8: Najdeni gnezdi gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v Natura 2000 območju Goriška brda v letu 2018.	16
Slika 9: Najdeno gnezdo gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v Natura 2000 območju Javorniki-Snežnik v letu 2018.	17
Slika 10: Najdena gnezda gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v Natura 2000 območju Mura v letu 2018.	18
Slika 11: Najdena gnezda gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v Natura 2000 območju Slovenska Istra v okolici Pomjana v letu 2018.	19
Slika 12: Najdena gnezda gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v Natura 2000 območju Slovenska Istra na območju Škrilin v letu 2018.	20
Slika 13: Najdena gnezda gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v Natura 2000 območju Vrbinja v letu 2018.	21

KAZALO TABEL

Tabela 1: Prisotnost in število gnezd gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v posameznem Natura 2000 območju v letu 2018.	8
Tabela 2: Najdena gnezda gosenic hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) v letu 2018.	9
Tabela 3: Predlagani podatki SDF za hromega volnoritca (<i>Eriogaster catax</i>) za izbrana Natura 2000 območja (Skoberne 2003).	22

1. UVOD

Slovenija je na podlagi Direktive o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst - 92/43/EC (Direktiva o habitatih) določila omrežje posebnih varstvenih območij imenovano Natura 2000. Ustreznost tega omrežja sta Evropska komisija in Slovenija usklajevali že večkrat, nazadnje na biogeografskem seminarju 19. in 20. junija 2014, kjer je bilo ugotovljeno, da Slovenija ni ustrezno določila omrežja Natura 2000 za osem vrst iz različnih živalskih in rastlinskih skupin. Razlog za to je bilo pomanjkanje podatkov in vedenja o razširjenosti teh vrst. Med temi vrstami je tudi metulj hromi volnoritec (*Eriogaster catax*).

Razširjenost hromega volnoritca v Sloveniji je pomanjkljivo raziskana. Dosedanje poznavanje razširjenosti vrste kaže, da je vrsta v jugozahodnem predelu Slovenije (Kras in Kraški rob) razširjena sklenjeno, drugje pa imamo verjetno izolirane populacije. Na podlagi historičnih in najnovejših podatkov o razširjenosti vrste in njenem potencialnem habitatu lahko sklepamo, da je vrsta razširjena širše, kot je trenutno poznano in je zato treba njeno razširjenost dodatno raziskati (Zakšek in sod. 2016).

V tem poročilu predstavljamo rezultate dodatne raziskave o razširjenosti hromega volnoritca v izbranih območjih Natura 2000 v Sloveniji. Cilj projekta je bil pridobiti podatke o prisotnosti vrste znotraj že obstoječih območij Natura 2000 in tako preiskati možnosti, da se dopolni obstoječi seznam območij Natura 2000 za varstvo hromega volnoritca v Sloveniji.

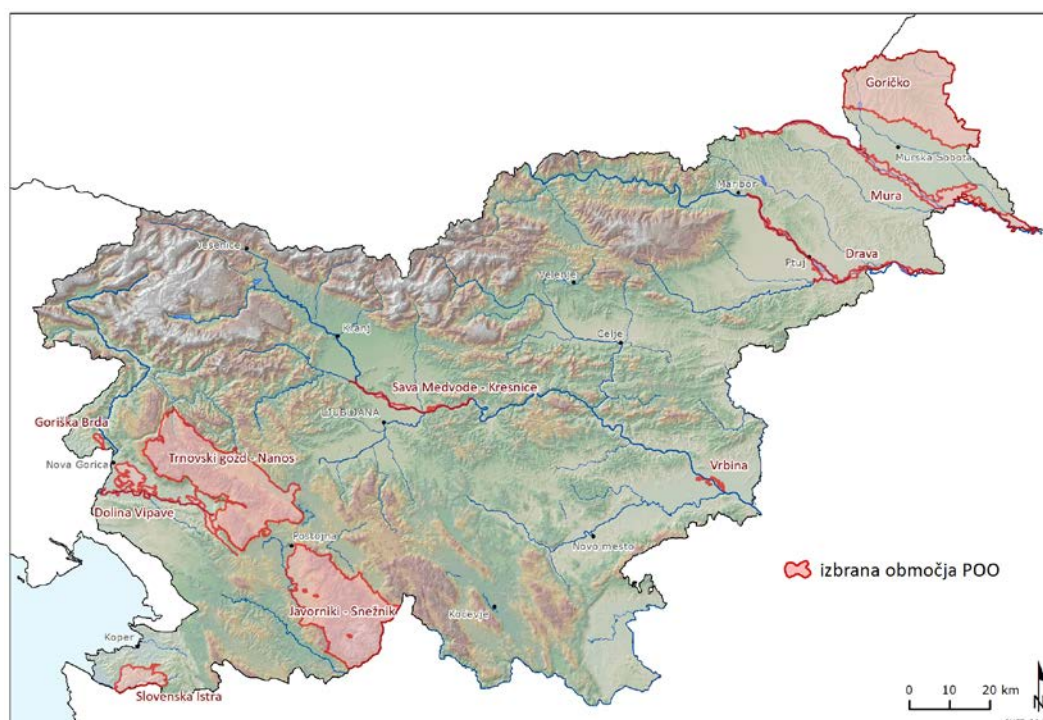
2. METODE DE LA

Prisotnost hromega volnoritca smo ugotavljali po metodi iskanja larvalnih stadijev (gnezd gosenic) (Verovnik in sod. 2011), ki velja tudi za najbolj učinkovito metodo in je široko uporabljena. Popise smo izvedli na 10-ih območjih Natura 2000:

- Dolina Vipave (SI3000226)
- Drava (SI3000220)
- Goričko (SI3000221)
- Goriška Brda (SI3000290)
- Javorniki – Snežnik (SI3000231)
- Mura (SI3000215)
- Sava – Medvode – Kresnice (SI3000262)
- Slovenska Istra (SI3000212)
- Trnovski gozd – Nanos (SI3000255)
- Vrbinja (SI3000234).

Znotraj teh območij Natura 2000 smo obiskali vse znane lokacije na katerih je bila vrsta že najdena (Zakšek in sod. 2016) in na podlagi ortofoto posnetkov ter skartiranih habitatnih tipov izbrali potencialna dodatna območja za pregled, kjer smo ocenili, da je to smiselno. Na vseh obiskanih območjih smo pregledali mejice, gozdne robove in grmišča s prisotnima najpogostejšima vrstama hranilne rastline – črnim trnom (*Prunus spinosa*) in glogom (*Crataegus sp.*).

Terensko delo je potekalo od 14. do 24. aprila 2018. Skupno smo opravili 17 terenskih dni za namen pregleda stanja hromega volnoritca in tako 100 % opravili predviden obseg dela.

Slika 1: Natura 2000 območja v katerih smo popisovali hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) v letu 2018.

3. REZULTATI IN DISKUSIJA

Hromega volnoritca smo našli v devetih območjih Natura 2000, zgolj v območju Sava - Medvode - Kresnice vrste nismo našli (tabela 1, slika 2). Največ gnezd gosenic je bilo najdenih na območju Urbina (29), pol manj jih je bilo najdenih v območju Slovenska Istra (15) in podobno število na Goričkem (14).

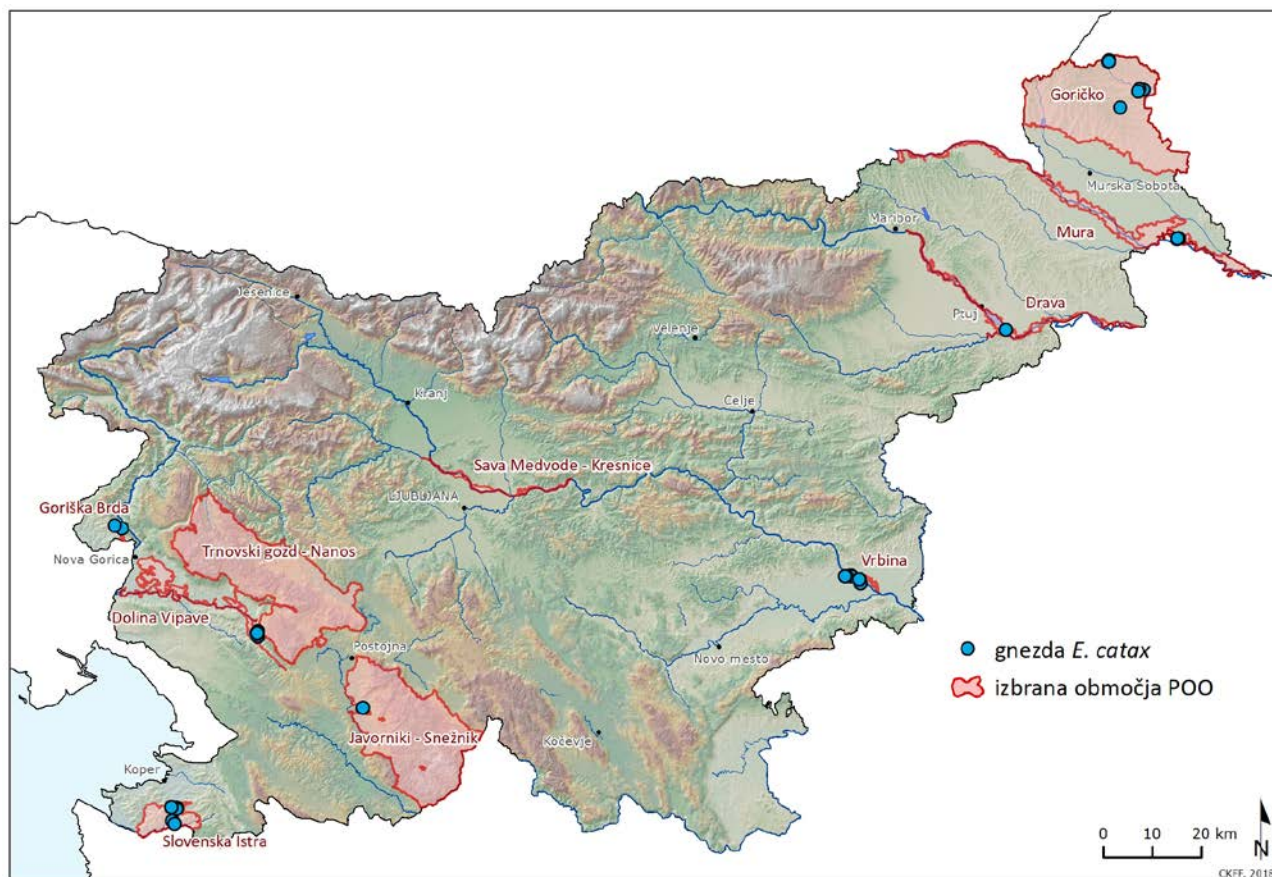
Skupno smo v vseh pregledanih območjih Natura 2000 skartirali 113 ha potencialno primerne habitata.

Točne lokacije gnezd in skartiran potencialni habitat, ki ni prikazan na kartah, so v digitalni prilogi (shp) poročila.

Tabela 1: Prisotnost in število gnezd gosenic hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) v posameznem območju Natura 2000 v letu 2018.

Ime območja Natura 2000	Šifra	Št. gnezd gosenic hromega volnoritca
Dolina Vipave	SI3000226	1
Drava	SI3000220	1
Goričko	SI3000221	14
Goriška Brda	SI3000290	2
Javorniki - Snežnik	SI3000231	1
Mura	SI3000215	7
Sava – Medvode – Kresnice	SI3000262	0
Slovenska Istra	SI3000212	15
Trnovski gozd – Nanos	SI3000255	9
Urbina	SI3000234	29

Slika 2: Natura 2000 območja v katerih smo popisovali hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) in najdena gnezda gosonic, v letu 2018.

Skupno smo našli 79 gnezd gosonic hromega volnoritca (tabela 2), na treh vrstah hranilnih rastlin: glog (*Crataegus* sp.), črni trn (*Prunus spinosa*) in drobnica (*Pyrus pyraeaster*), 53 % gnezd je bilo najdenih na glogu, 46 % na črnem trnu in zgolj eno na drobnici.

Gnezda so se pojavljala na višini od 20 do 250 cm nad tlemi, povprečna višina gnezda od tal pa je bila 114 cm. Gnezda so bila večinoma dobro osončena. Večina gnezd je bila usmerjena proti jugovzhodu (19), jugu (19) in jugozahodu (14).

Tabela 2: Najdena gnezda gosonic hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) v letu 2018.

Točne lokacije gnezd so v digitalni prilogi poročila.

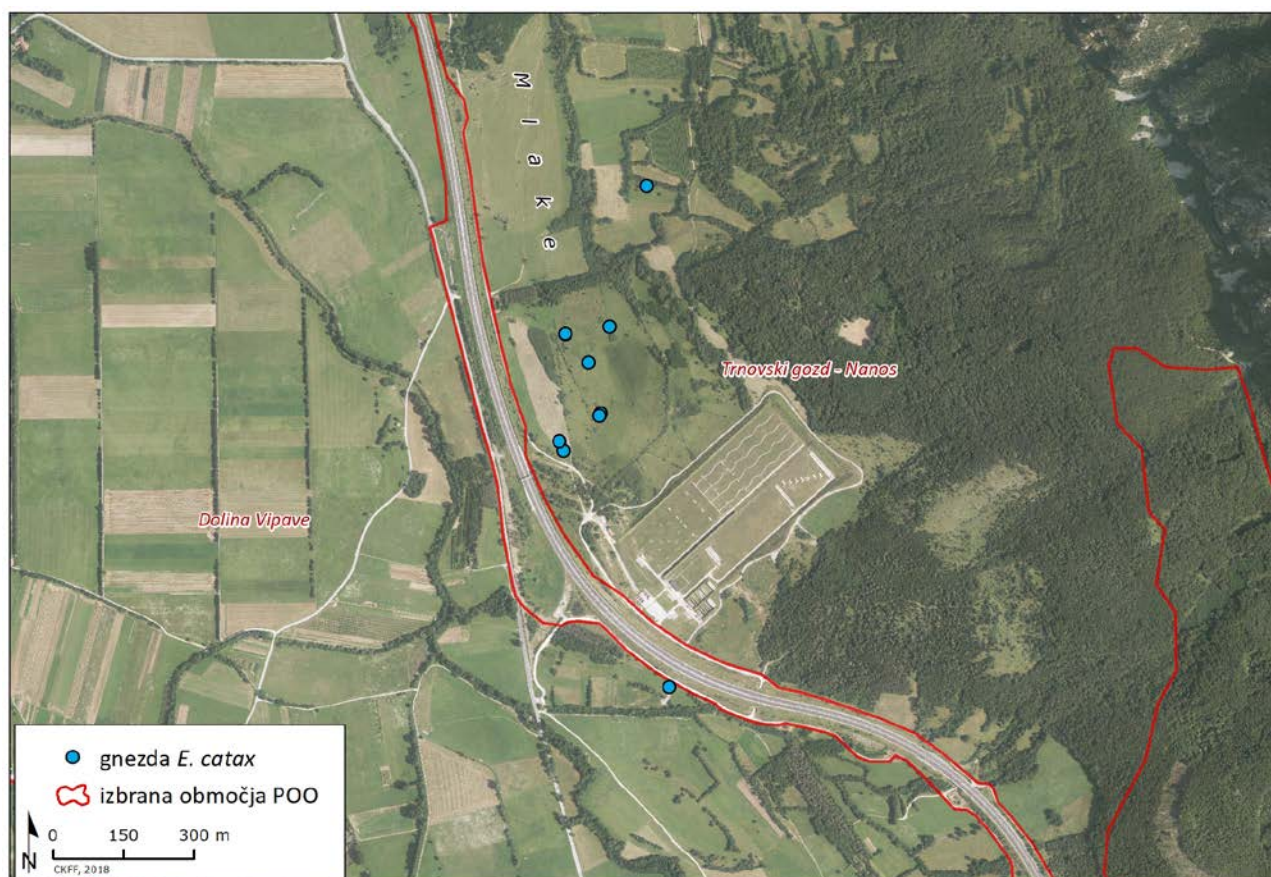
Ime območja Natura 2000	Rastlina	Višina(cm)	Usmerjenost
Drava	glog	150	JZ
Goričko	črni trn	40	JV
Goričko	črni trn	150	SZ
Goričko	črni trn	70	J
Goričko	črni trn	85	J
Goričko	črni trn	120	J

Ime območja Natura 2000	Rastlina	Višina(cm)	Usmerjenost
Goričko	glog	110	JV
Goričko	glog	130	JV
Goričko	glog	50	Z
Goričko	črni trn	40	Z
Goričko	črni trn	50	Z
Goričko	drobnica	110	J
Goričko	črni trn	55	JV
Goričko	glog	80	JV
Goričko	črni trn	30	J
Goriška Brda	glog	110	J
Goriška Brda	glog	30	J
Javorniki - Snežnik	glog	70	navzgor/na vrhu
Mura	glog	70	J
Mura	črni trn	230	JZ
Mura	črni trn	210	V
Mura	črni trn	180	JZ
Mura	črni trn	120	JZ
Mura	glog	180	V
Mura	glog	150	JV
Slovenska Istra	črni trn	65	J
Slovenska Istra	glog	170	J
Slovenska Istra	črni trn	170	navzgor/na vrhu
Slovenska Istra	glog	170	S
Slovenska Istra	glog	45	Z
Slovenska Istra	glog	65	SZ
Slovenska Istra	glog	45	J
Slovenska Istra	glog	100	J
Slovenska Istra	glog	60	J
Slovenska Istra	glog	250	JZ
Slovenska Istra	črni trn	80	J
Slovenska Istra	črni trn	100	Z
Slovenska Istra	črni trn	70	JZ
Slovenska Istra	črni trn	90	JZ
Slovenska Istra	glog	130	SZ
Trnovski gozd – Nanos	glog	70	J
Trnovski gozd – Nanos	glog	20	JV
Trnovski gozd – Nanos	črni trn	145	JJZ
Trnovski gozd – Nanos	črni trn	60	V

Ime območja Natura 2000	Rastlina	Višina(cm)	Usmerjenost
Trnovski gozd – Nanos	črni trn	47	VJV
Trnovski gozd – Nanos	glog	75	J
Trnovski gozd – Nanos	glog	100	JV
Trnovski gozd – Nanos	glog	70	JV
Trnovski gozd – Nanos	glog	190	JZ
Trnovski gozd – Nanos	glog	220	V
Vrbina	črni trn	50	J
Vrbina	črni trn	60	S
Vrbina	glog	80	JV
Vrbina	glog	80	JV
Vrbina	glog	140	SV
Vrbina	glog	80	JZ
Vrbina	glog	50	S
Vrbina	črni trn	80	JZ
Vrbina	črni trn	70	SV
Vrbina	glog	60	JV
Vrbina	črni trn	70	JV
Vrbina	glog	160	SV
Vrbina	črni trn	60	SZ
Vrbina	črni trn	80	JV
Vrbina	črni trn	/	/
Vrbina	črni trn	50	JZ
Vrbina	glog	110	JV
Vrbina	glog	140	J
Vrbina	črni trn	40	V
Vrbina	črni trn	50	JV
Vrbina	črni trn	40	JV
Vrbina	glog	160	JZ
Vrbina	glog	110	J
Vrbina	glog	120	Z
Vrbina	črni trn	40	JV
Vrbina	glog	130	SV
Vrbina	glog	110	S
Vrbina	črni trn	60	JV
Vrbina	glog	120	JZ

3.1 Dolina Vipave (SI3000226)

V območju Natura 2000 Vipava smo pregledali manjše območje južno od strelišča Mlake pri Vipavi, območje pri Ajševici in območji pri Šempasu in Batujah. Skupno smo skartirali 3,9 ha potencialno primerne habitata. Predvsem na območju pri Ajševici so prisotne večje površine potencialnega habitata, kjer pa vrste nismo našli. Znotraj območja je bilo najdeno eno gnezdo gosenic na območju pri Mlakah. Gre za potrditev prisotnosti, saj je bila vrsta na tem območju najdena tudi leta 2011 (Zakšek in sod. 2016). Sklepamo, da je to povezano s širšim območjem Mlak, kjer je večji del znotraj območja Natura 2000 Trnovski gozd – Nanos, kjer smo našli več gnezd gosenic (poglavje 3.2), zato zaenkrat ne predlagamo, da se za varstvo te vrste vključi območje Natura 2000 Dolina Vipave.

Slika 3: Najdena gnezda gosenic hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) v območju Natura 2000 Dolina Vipave in Trnovski gozd – Nanos, v letu 2018.

3.2 Trnovski gozd – Nanos (SI3000255)

V območju Natura 2000 Trnovski gozd – Nanos smo pregledali območje pri strelišču Mlake pri Vipavi in ovršne dele Nanosa. Skupno smo popisali 18,7 ha potencialno primerne habitata. Na

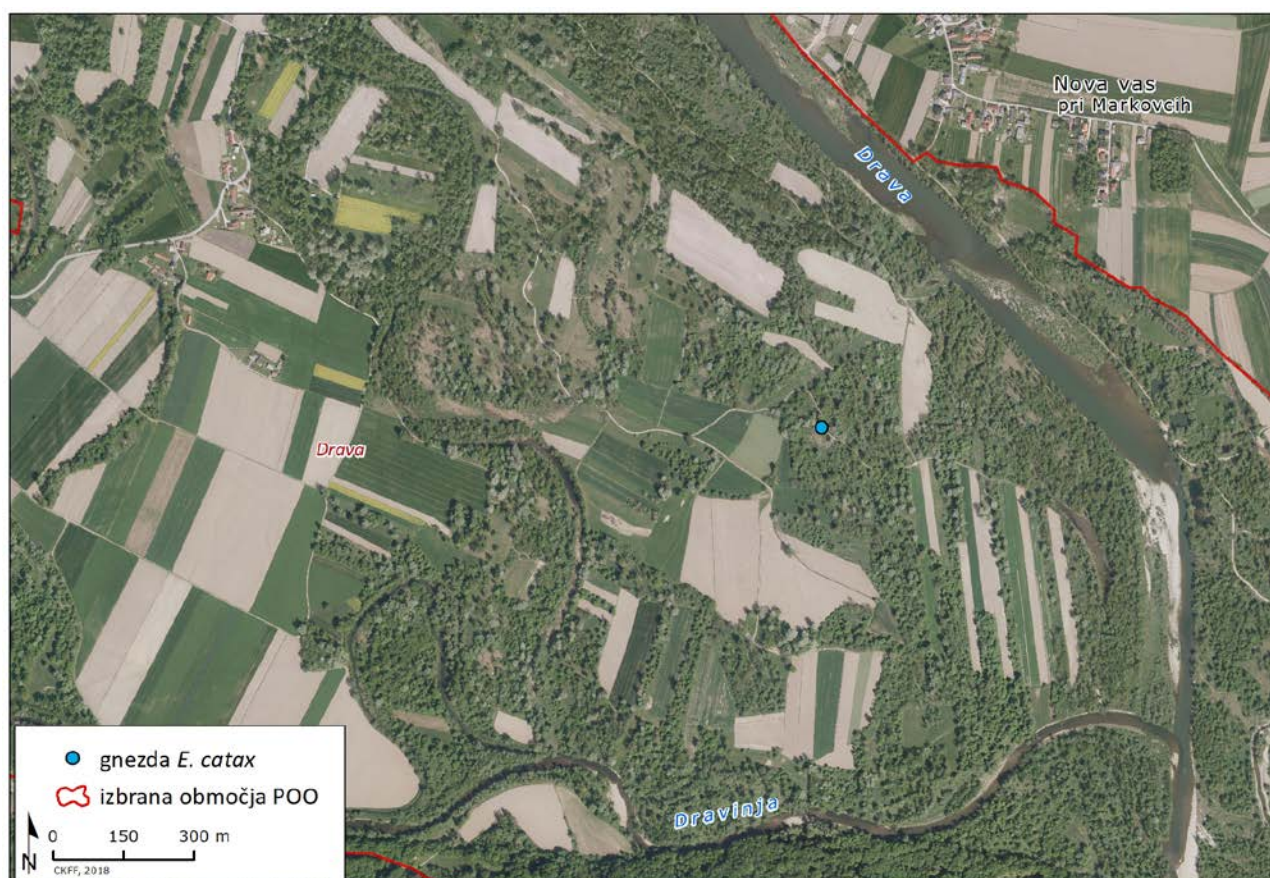
območju pri strelišču Mlake smo našli devet gnezd gosenic hromega volnoritca (slika 3). To območje predstavljajo travniške površine s prisotnimi posameznimi larvalnimi hranilnimi rastlinami hromega volnoritca. Te tvorijo tudi mejice, gozdne robove in zaraščajoče dele.

Na ovršju Nanosa vrste nismo našli. Gloga in črnega trna je tam manj in gre zgolj za posamične grme, ki rastejo na pretežno travniških površinah.

Predlagamo, da se vrsto doda kot kvalifikacijsko za to območje.

3.3 Drava (SI3000220)

V območju Natura 2000 Drava smo pregledali pet območij: Šturmovci, Muretinci, okolica Dupleka, Rošnje in Dogoš. Prvi podatek za to območje Natura 2000 predstavlja najdba hromega volnoritca iz leta 2014 pri Muretincih (Zakšek in sod. 2016). V letošnjem letu smo pregledali to lokacijo, kjer pa kljub nespremenjenemu habitatu vrste nismo uspeli potrditi. Smo pa vrsto našli na območju Šturmovcev, kjer je bilo prisotno eno gnezdo gosenic na glogu. Znotraj celotnega območja Natura 2000 smo prepoznali 17,4 ha primerne habitata.

Slika 4: Najdeno gnezdo gosenic hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) v območju Natura 2000 Drava, v letu 2018.

3.4 Goričko (SI3000221)

Za območje Goričkega je bila vrsta znana iz okolice Krplivnika (Čelik in sod. 2004) in Prosenjakovcev (Zakšek in sod. 2016). V letu 2018 smo pregledali širša območja med Krplivnikom in Šalovskim bregom, pri Čepincih, Križevcih, Ženavljah in še majša območja potencialnega habitata pri Boreči in Gradu.

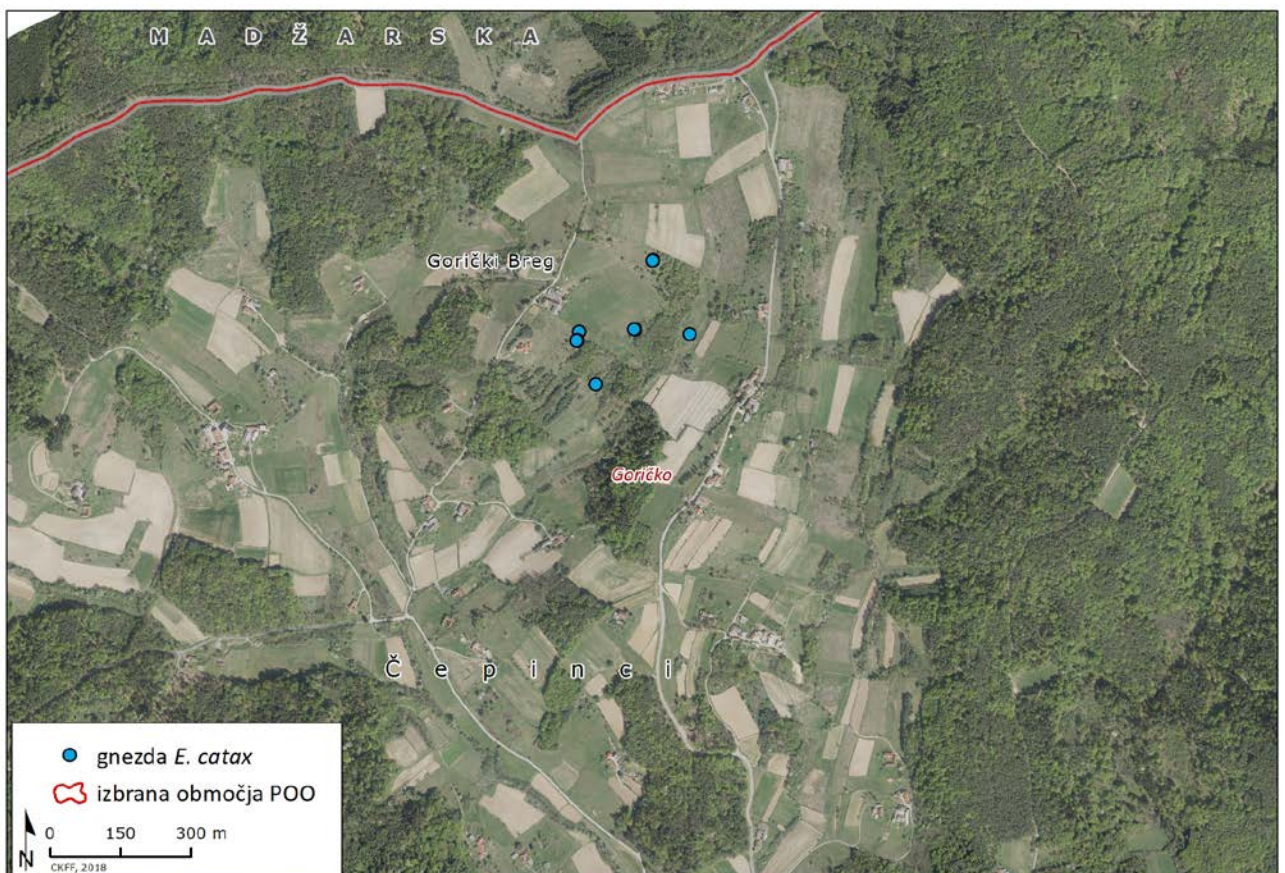
Skupno smo skartirali 5,2 ha potencialnega habitata. Hromege volnoritca smo našli na treh območjih in sicer devet gnezd gosenic pri Čepincih, štiri gnezda gosenic v okolici Krplivnika in Šalovskega brega in eno pri Križevcih. Skupno tako 14 gnezd gosenic. Glede na vložen napor v iskanje gosenic in velikost območja Natura 2000, predvidevamo, da je to območje pomembno za ohranjanje te vrste pri nas, zato predlagamo, da se vrsto doda, kot kvalifikacijsko za to območje.

Slika 5: Najdena gnezda gosenic hromege volnoritca (*Eriogaster catax*) v območju Natura 2000 Goričko, v okolici Šalovskega brega in Krplivnika, v letu 2018.

Slika 6: Najdeno gnezdo gosenic hromege volnoritca (*Eriogaster catax*) v območju Natura 2000 Goričko, v okolici Križevcev, v letu 2018.

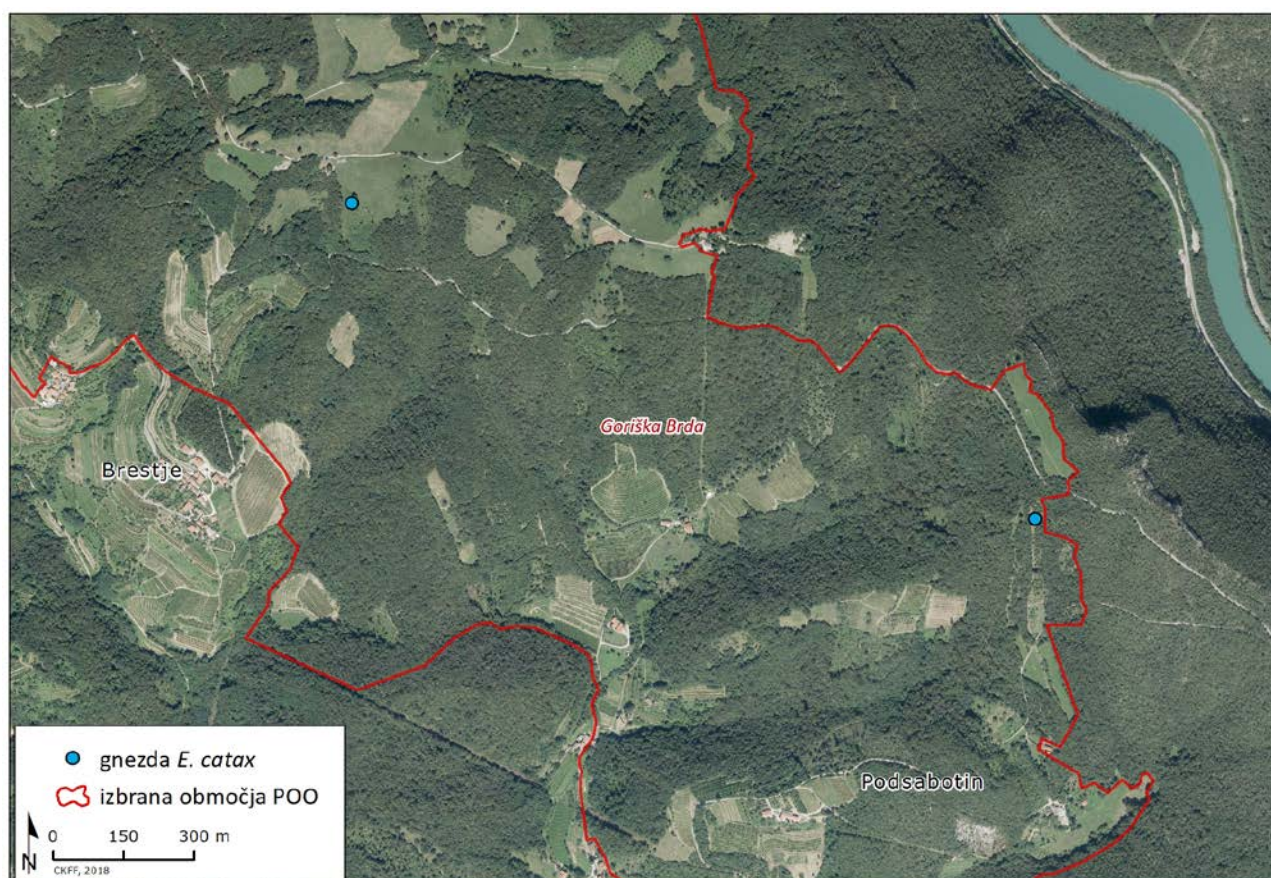

Slika 7: Najdena gnezda gosenic hromege volnoritca (*Eriogaster catax*) v območju Natura 2000 Goričko, v okolici Čepincev, v letu 2018.

3.5 Goriška Brda (SI3000290)

Znotraj območja Natura 2000 Goriška Brda je bil najden odrasel osebek leta 2013 (Zakšek in sod. 2016) pri Podsabotinu. V bližini te lokacije smo v letu 2018 našli eno gnezdo gosenic in še eno dodatno v južnem delu območja.

Skupno smo na tem območju skartirali 2,7 ha potencialno primerne habitata. Prevladujejo zaraščajoče površine in presvetljeni gozdovi, ki predstavljajo habitat te vrste na območju. Zaenkrat ne predlagamo, da se to območje vključi v omrežje Natura 2000 za to vrsto.

Slika 8: Najdeni gnezdi gosenic hromege volnoritca (*Eriogaster catax*) v območju Natura 2000 Goriška brda, v letu 2018.

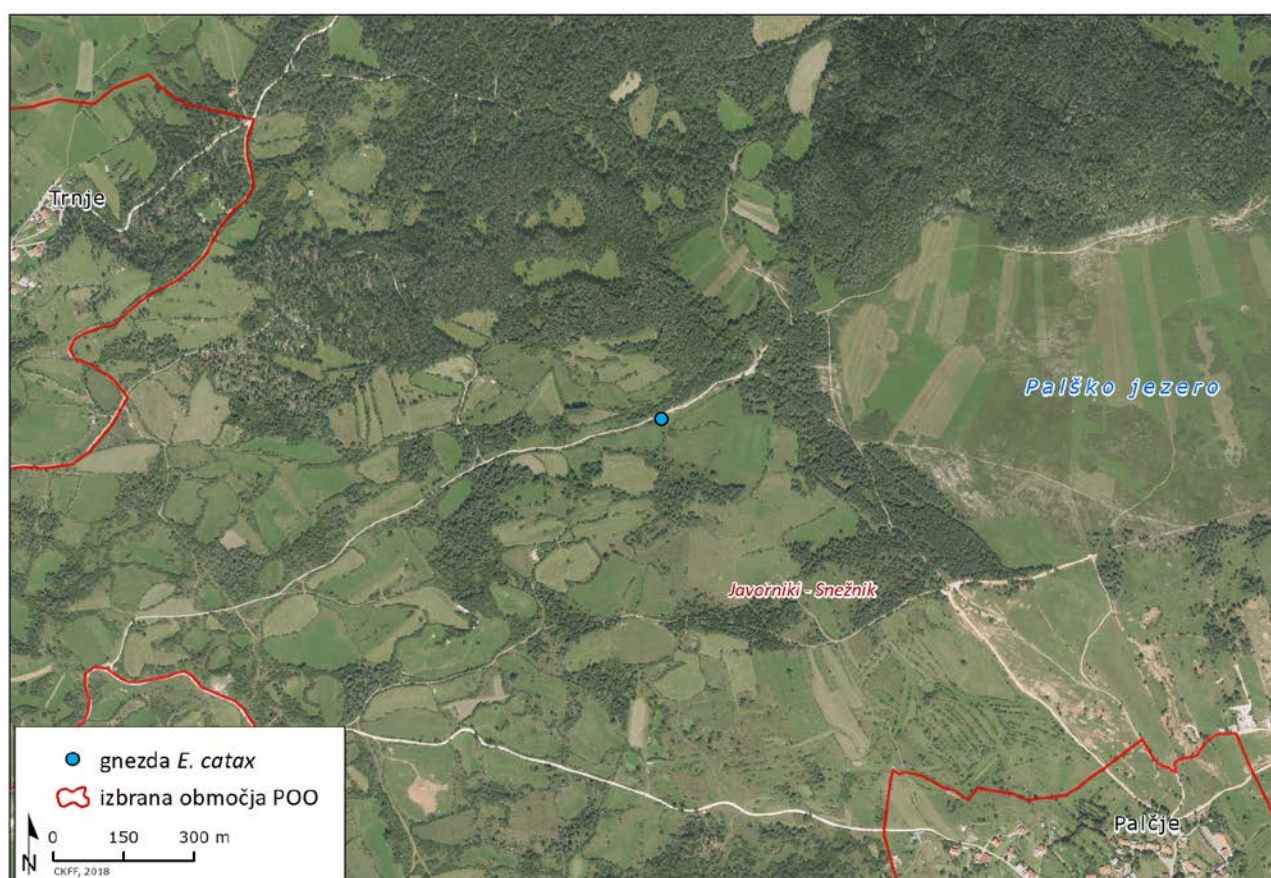
3.6 Javorniki - Snežnik (SI3000231)

V območju Natura 2000 Javorniki - Snežnik smo pregledali dve območji, območje Z od Palškega jezera in pobočja V od Petelinskega jezera. Na obeh območjih je prisotnega veliko potencialnega habitata hromege volnoritca, mejice in grmičevja s črnim trnom in glogom ob ekstenzivno gojenih travnikih. Na zahodnem robu Palškega jezera so prisotna večja grmišča gloga in tudi travišča s posameznimi grmi, vendar je to območje v času zimskih in spomladanskih poplav vsaj delno

poplavljeno. Na pobočjih vzhodno od Petelinskega jezera je veliko grmišč z glogom in črnim trnom, vendar je na tem delu prisotna paša, tako da celotnega območja nismo mogli pregledati. Na območju Palškega jezera je bilo eno gnezdo hromega volnoritca najdeno leta 2008 (Zakšek in sod. 2016). V bližini območja je bila vrsta najdena tudi leta 2011, in sicer jugovzhodno od Slovenske vasi.

V letu 2018 smo na obeh pregledanih območjih skartirali 7,2 ha potencialnega habitata hromega volnoritca, našli smo samo eno gnezdo te vrste in sicer na območju Z od Palškega jezera. Zaenkrat ne predlagamo, da se območje vključi v omrežje Natura 2000, vendar je območje zelo veliko, pregledali pa smo proporcionalno zelo majhen del, tako da bi bilo smiselno pregledati tudi druge dele območja. Glede na večje površine potencialno primerne habitata bi vsekakor pričakovali večjo prisotnost hromega volnoritca na tem območju.

Slika 9: Najdeno gnezdo gosenc hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) v območju Natura 2000 Javorniki-Snežnik, v letu 2018.

3.7 Mura (SI3000215)

Na območju Natura 2000 Mura, smo pregledali območja pri Konjišču, Kotu, Hrastje - Moti in v Polanskem logu (Panovje). Na zadnjih treh območjih je bila vrsta najdena v letu 2014 (Zakšek in sod. 2016), pri Kotu smo zabeležili tudi ene izmed večjih populacij v Sloveniji, saj smo v letu 2014 tam prešteli 46 gnezd gosenc (Zakšek in sod. 2015).

V letu 2018 smo skupno skartirali 34,1 ha potencialnega habitata hromega volnoritca. Prisotnost vrste, smo potrdili samo na območju pri Kotu, kjer smo našli sedem gnezd gosenic, kar je štirikrat manj kot v letu 2014. Habitat ostaja nespremenjen, sestavljajo ga lovske remize in zaraščajoče travniške površine. Ocenjujemo, da je to območje zelo pomembno za hromega volnoritca na območju Slovenije in predlagamo, da se vrsto doda kot kvalifikacijsko za območje Natura 2000 Mura.

Slika 10: Najdena gnezda gosenic hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) v območju Natura 2000 Mura, v letu 2018.

3.8 Sava – Medvode – Kresnice (SI3000262)

V območju Natura 2000 Sava - Medvode – Kresnice, smo pregledali območje severno ob reki Savi med Črnučami in Šentjakobom, ter območje južno ob reki Savi na Rojah. Na obeh pregledanih območjih smo skupaj skartirali 6,7 ha primerne habitata. Prisotne so mejice z glogom in črnim trnom, nekaj je tudi zaraščajočih se površin in grmišč, vendar na območjih prevladujejo intenzivno gojene travniške površine in njive, zelo malo je ekstenzivno gojenih travnikov.

Na tem območju nismo našli nobenega gnezda hromega volnoritca.

3.9 Slovenska Istra (SI3000212)

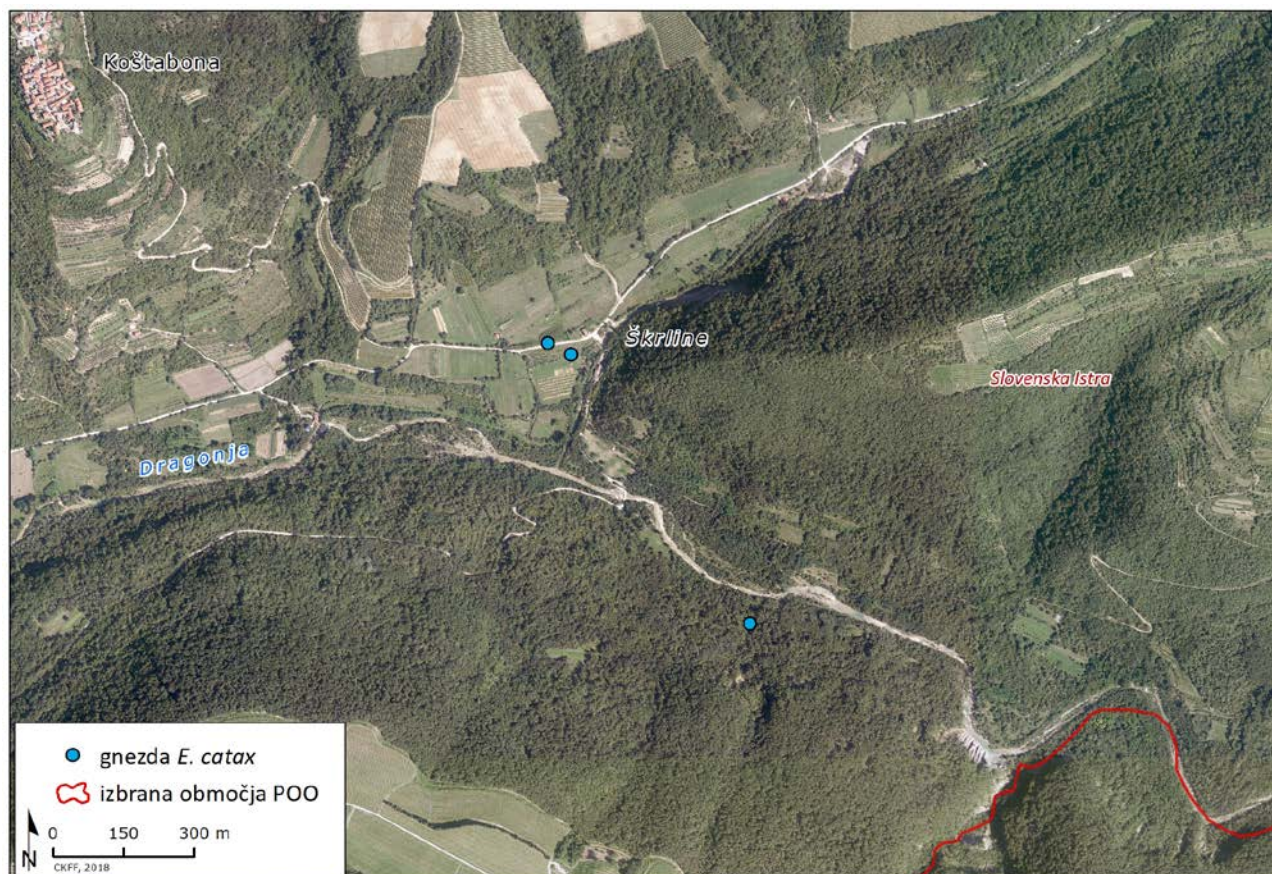
Območje Natura 2000 Slovenska Istra je edino izmed pregledanih območij, kjer je hromi volnoritec kvalifikacijska vrsta za območje. Ob razglasitvi območij Natura 2000 v Sloveniji je bil znan samo en podatek za to vrsto pri zaselku Križišče na vzhodni meji območja (Čelik in sod. 2004). Leta 2016 je bilo eno gnezdo gosenic opaženo na Škrlinah (Zakšek in sod. 2016), v letu 2017 pa na tej lokaciji dve gnezdi, ko je bilo najdeno še eno gnezdo pri Župančičih. V letu 2018 smo pregledali že znana območja ob reki Dragonji in Rokavi pri Škrlinah in območje v okolici vasi Župančiči. Dodatno smo pregledali območji vzhodno in zahodno od vasi Pomjan in manjše območje pri vasi Grintovec. Skupno smo skartirali 9,3 ha potencialno primerne habitata.

Na območju pri Škrlinah smo v letu 2018 popisali tri gnezda hromega volnoritca. Primerne habitata je veliko, predvsem so prisotne mejice s črnim trnom in glogom ter grmišča ob zaraščajočih ali ekstenzivno rabljenih travnikih. Črni trn in glog se pojavljata tudi v gozdnem robu in ob gozdnih poteh. V okolici vasi Župančiči, kljub potencialno primernemu habitatu letos nismo opazili nobenega gnezda. Ta so bila prisotna v okolici vasi Pomjan in sicer osem gnezd na zaraščajočih travnikih in grmiščih vzhodno od vasi in štiri gnezda na mejicah ob ekstenzivno gojenih travnikih zahodno od vasi.

Potrdili smo, da je območje Slovenska Istra pomembno za hromega volnoritca v Sloveniji.

Slika 11: Najdena gnezda gosenic hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) v območju Natura 2000 Slovenska Istra, v okolici Pomjana, v letu 2018.

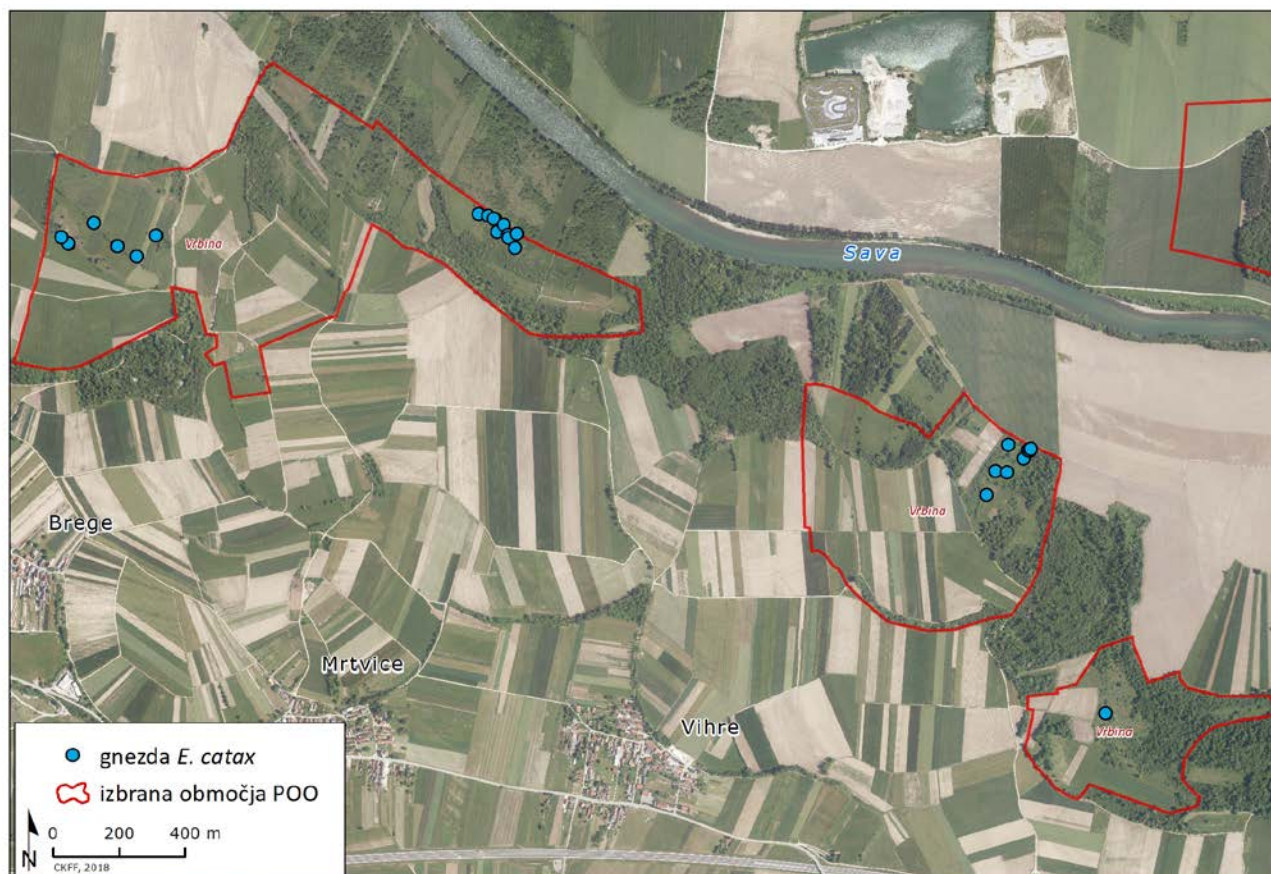

Slika 12: Najdena gnezda gosonic hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) v območju Natura 2000 Slovenska Istra, na območju Škrline, v letu 2018.

3.10 Vrbina (SI3000234)

V območju Natura 2000 Vrbina prevladujejo zaraščajoči travniki s prisotnim črnim trnom in glogom. Vrsta je bila na tem območju prvič najdena 2015 (Zakšek in sod. 2016). V letu 2018 smo skupno našli 29 gnezd gosonic in skartirali 8,2 ha potencialno primerne habitata, kar je zelo veliko število za tako majhno območje. To predstavlja eno izmed najvišjih gostot v Sloveniji. Zato menimo, da je območje zelo pomembno za ohranjanje vrste v Sloveniji.

Predlagamo, da se na območje uvrsti hromi volnoritec, kot kvalifikacijska vrsta. Velja opozoriti, da so na tem območju v preteklosti prevladovali suhi travniki, zaradi katerih je bilo območje tudi razglašeno, kot območje Natura 2000. Zaradi opustitve rabe, se zdaj ti travniki zaraščajo s črnim trnom in glogom in so tako postali habitat hromega volnoritca.

Slika 13: Najdena gnezda gosenc hromege volnoritca (*Eriogaster catax*) v območju Natura 2000 Vrčina, v letu 2018.

3.11 Predlog razširitve omrežja Natura 2000

Glede na obstoječe podatke o razširjenosti hromege volnoritca v Sloveniji in te raziskave, predlagamo, da se omrežje Natura 2000 za hromege volnoritca razširi na območja: Goričko (poglavje 3.4), Vrčina (poglavje 3.10), Trnovski gozd – Nanos (poglavje 3.2) in Mura (poglavje 3.7). V nadaljevanju podajamo ocene SDF za ta območja (tabela 3).

V tej raziskavi niso bila pregledana celotna območja Natura 2000, temveč zgolj izbrana podobmočja, zato ne moremo podati razpona velikosti populacije (min in max). Podajamo samo oceno kategorije številčnosti.

Z merilom gostota in velikost populacije (VPOP) opredeljujemo relativno velikost in gostoto populacije v območju, glede na celotno populacijo vrste, na območju države (Skoberne 2003). Ocenjujemo, da na nobenem izmed teh območij, populacija ne zajema več kot 15 % celotne populacije v Sloveniji.

Stopnjo ohranjenosti podajamo, kot strokovno oceno glede na ohranjenost habitata in poznano razširjenost vrste znotraj posameznega območja. Za vsa območja, ocenjujemo dobro stopnjo ohranjenosti (B), razen za Vrbino, kjer je ocenjeno kot odlično (A).

Stopnjo izolacije populacije razumemo, kot parameter, koliko so najdbe znotraj posameznega območja izolirane glede na okolico. Tako ocenjujemo, da je stopnja izolacije na Goričkem A (populacija izolirana), saj so najbližje znane lokacije pri Dobrovniku (Zakšek in sod. 2016). Za območja Mura, Trnovski gozd – Nanos in Vrbina ocenjujemo, da niso izolirana, saj so najbližje znane lokacije vrste manj kot 10 km oddaljene od teh območij, sicer izven območij Natura 2000.

Splošno oceno (VOC) podajamo glede na ocene prejšnjih treh parametrov (VPOP, VOHR, VIZOL) in povsod podajamo splošno oceno, kot dobro (B).

Tabela 3: Predlagani podatki SDF za hromega volnoritca (*Eriogaster catax*) za izbrana območja Natura 2000 (Skoberne 2003).

Populacija na območju:

Tip: P = stalno prisotna, R = razmnoževanje, C = selitvena postaja, W = prezimovanje

Kategorija številčnosti: C – pogost, R – redek, V – zelo redek, P – prisoten;

Ocena območja:

Gostota in velikost populacije (VPOP): A: 100 % $\geq p > 15$ %, B: 15 % $\geq p > 2$ %, C: 2 % $\geq p > 0$ %, D: neznačilno pojavljanje;

Stopnja ohranjenosti (VOHR): A: odlična st. ohr., B: dobra st. ohr., C: povprečna ali zmanjšana st. ohr.;

Stopnja izolacije populacije (VIZOL): A: populacija je (skoraj) izolirana, B: popul. ni izolirana, ampak je na robu meje razširjenosti, C: populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti;

Splošna ocena (VOC): A: odlična vrednost, B: dobra vrednost, C: značilna vrednost

Ime območja	Šifra območja	Koda	Vrsta	Populacija na območju				Ocena območja			
				Tip	Velikost (min)	Velikost (max)	Kategorija številčnosti	VPOP	VOHR	VIZOL	VOC
Goričko	SI3000226	1074	<i>Eriogaster catax</i>	P			P	B	B	C	B
Mura	SI3000215	1074	<i>Eriogaster catax</i>	P			P	B	B	C	B
Trnovski gozd – Nanos	SI3000255	1074	<i>Eriogaster catax</i>	P			P	B	B	C	B
Vrbina	SI3000234	1074	<i>Eriogaster catax</i>	P			C	B	A	C	B

Opozoriti velja, da je bila projektna naloga vezana na pregledovanje v območjih Natura 2000. Trenutno je v Sloveniji precej znanih lokacij izven območij Natura 2000, nekaj njih le nekaj 100 m stran. To je najbolj izrazito pri območju Natura 2000 Drava, kjer je več recentnih podatkov o pojavljanju hromega volnoritca izven mej območja Natura 2000, vendar v njegovi neposredni bližini.

4. VIRI

- Čelik, T., R. Verovnik, F. Rebeušek, S. Gomboc & M. Lasan, 2004. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja NATURA 2000: Metulji (Lepidoptera). Končno poročilo. Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Ljubljana. 297 str., digitalne priloge.
- Skoberne, P., 2003. Metoda opredeljevanja potencialnih območij narave ekološkega omrežja NATURA 2000 v Sloveniji. Inačica 2.1. Ministrstvo za okolje, prostor in energijo RS, Agencija za varstvo okolja. Ljubljana. 48 str.
- Verovnik, R., V. Zakšek, T. Čelik, M. Govedič, F. Rebeušek, B. Zakšek, V. Grobelnik & A. Šalamun, 2011. Vzpostavitev in izvajanje monitoringa izbranih ciljnih vrst metuljev v letih 2010 in 2011. Končno poročilo. Biotehniška fakulteta, Ljubljana. 195 str.
- Zakšek, B., N. Kogovšek, F. Rebeušek & M. Govedič, 2015. Inventarizacija velikih nočnih metuljev (Lepidoptera: Bombycoidea, Drepanoidea, Geometroidea, Lasiocampoidea in Noctuoidea) in njihovih habitatov ob reki Muri. V: Govedič, M., A. Lešnik & M. Kotarac (ur.), *Inventarizacija favne območja reke Mure (končno poročilo)*, str. 112–149, Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.
- Zakšek, B., S. Gomboc, M. Govedič, N. Kogovšek, R. Štanta, B. Zadavec, H. Deutsch & F. Rebeušek, 2016. Prispevek k poznavanju razširjenosti hromega volnoritca *Eriogaster catax* (Linnaeus, 1758) (Lepidoptera: Lasiocampidae) v Sloveniji. *Natura Sloveniae*, Ljubljana 18(2): 5–21.